

ማሕበር ባህሊ ትግራይ

Cultural Association of Tigrai

ገፅ-ዲት ምቕራብ ማራ-ፅሁፍ Abstract

ማሕበር ባህሊ ትግራይ /ማባት/ 29 ሕዳር 1988 ዓ.ም. አብ ከተማ መቐለ ዝተጣየሸት ማሕበር እንትትኮን እታ ማሕበር ኣብ መፅናዕትን ምርምርን ጉዳያት ባህሊ፣ ቋንቋን ስነ-ፅሁፍን፣ ስነ-ጥበብን፣ ሙዚቃ፣ ታሪኽን ሓድግታትን፣ ኣብ ባህላዊ ስነ-ምግባርን ባህላዊ ስፖርትን እትነጥፍ ንትርፊ ዘይቆመት ዘይመንግስታዊ ትካል እያ።

ማሕበር ባህሊ ትግራይ ካብ ዝተጣየሸትሉ ጊዜ ጀሚሩ ቋንቋታት ትግራይ የጓንፍዎም ንዘለዉ ፀገማት መፍትሒ ሓሳባት ዝሕብሩ መፅናዕታዊ ፅሁፋት ብምሁራን ክዳለዉ ብምግባርን ብርክት ዝበሉ ምሁራንን ፈተውቲ ዓዶምን ዝተሳተፉሉም ዋሳኤታት (ሲምፖዝየማት) ኣካይዳ እያ። ቀዳማይ ኣብ 1987 ዓ.ም፣ ካልኣይ ድማ ኣብ 1999 ዓ.ም ዋሳኤታት ቋንቋታት ትግራይ ኣካይዳ እያ።

እዞም ብኣተሓባርነት ማሕበር ባህሊ ትግራይ ዝተኻየዱ ዋሳኤታት ብርክት ዝበሉ ተወከልቲ መንግስታውን ዘይመንግስታውን ትካላትን መዳርግቲ ኣካላትን ብንጥፈት ዝተሳተፉሎም ኮይኖም፤ ውፅኢት እቶም መፅናዕታት ከዓ ብሚ.ባ.ት ተሓቲሞም ናብ ተጠቀምቲ ተዘርጊሖም ኣብ ጥቕሚ ዝተፈላለዩ መፅናዕታትን ምርምርን ከምኡውን ንመወከሲ ካልኣት ምርምራት ውዲሎምን ይውዕሉ ኣለዉን።

ሕዚ ድማ ናይቶም ክልተ ዝሓለፉ ሲምፖዝየማት መቐፅልታ ዝኾነ “ሳልሳይ ሲምፖዝየም ቋንቋታት ትግራይ” ንምክያድ መደብ ወጊኡ ኣሎ። ስለዝኾነ ኣብ ጉዳይ ቋንቋኹም፣ ዓድኹምን መንነትኹምን የእትወናዮ እትብሉ ወገናት ካብዚ ንታሕቲ ቐረብም ካብ ዘለዉ ጥሙራት ዛዕባታት ምርምር ንእትመርፅዎ ዝምልከት ፅሁፍ ንምቕራብ ንምሕራይ ዝሕግዝ ማራ-ፅሁፍ (Abstract) ኣዳሊኹም ንትልእኹልና ንፅውዕ።

ዕላማ

ህዝቢ ትግራይ ብቋንቋታቱ ክጥቀምን ክሕበንን ብዝተውሃቦ ሕገ-መንግስታዊ መሰል ምኽንያት ኣብ ሕብረተሰብና ምዕሩይን ዝተማልአን ኣጠቓቕማ ቋንቋታት ንክህሉ ምግባር።

ፅሁፍ ዝቐርበሎም ጥሙራት ዛዕባታት ምርምር_ ቋንቋታት ትግራይ

1. ስነ-ቃልን ኩለመዳያዊ ረብሓታቱን (ኣብ ቋንቋታት ትግርኛ፣ ኢሮብ፣ ኩናማ)፤
2. ግድን ኩነታትን ቋንቋታት ትግራይ ኣብ ከይዲ ምምሃር ምስትምሃር፤
3. ቋንቋታት ትግራይን መራኽብቲ ሓፋሽን (ፀገማት ኣጠቓቕማ ቋንቋ)፤

4. አጠቃቅማ ቋንቋታት ትግራይ ኣብ ዓውደ ስራሕቲ (ኣብነት ፣ ኣብያተ ፅሕፈት ፣ መጋባእያን ካልኣት ዓውድታትን)፤
5. ቋንቋታት ትግራይን ድርሰትን (ኣብ ከይዲ ኣፀሓሕፋ ድርሰት ዝረአዩ ሓላፍ ዘላፋት)፤
6. ኩነታትን ደረጃን ባህላዊ ኪነት ፤
7. ኩነታትን ደረጃን ዘመናዊ ኪነት ፤
8. ሰዋሰው ትግርኛ ካበይ ናበይ?
9. ምድላው ዘበነዎት መዛግብተ ቃላት ቋንቋታት ትግራይ፤
10. ገምጋም ወይ ዳህሳስ ንህፃናት ይዳለዉ ዘለዉ ፅሑፋትን ትሕዝቶኦምን
11. ቋንቋታት ትግራይ ከም ቋንቋታት ሳይንስን ቴክኖሎጂን፤
12. መበቆላዊ ፍልጠታትን (Indigenous Knowledge) ግዲኦምን
13. ካብ አጠቃቅማ ቋንቋ ዕጥቃዊ ቃልሲ እንታይ ንመሃር?
14. ዳህሳስ ካብ 1984 ዓ.ም ንነዘ ዝተፀሓፉ ፅሑፋት ትግርኛ፣ ዝብሉ እዮም።

ምድላው መፅናዕታዊ ፅሑፋት

- ማራ ፅሑፍ (Abstract) ዝቐርቡሉ እዋን ፣ ክሳብ ጥቅምቲ 30/2006 ዓ.ም
- ንመፅናዕቲ ዝሓለፉ ፅሑፋት ውፅኢት ዝንገረሉ እዋን፡- ሕዳር 7/2006 ዓ.ም
- ሙሉእ መፅናዕቲ መዳለዊ እዋን፡- ሕዳር 8/2006 ዓ.ም. ክሳብ ታሕሳስ 30/2006 ዓ.ም
- መፅናዕታዊ ፅሑፋት ናብ ማባት ኣታዊ ዝግበረሉ መወዳእታ መዓልቲ፡- 7 ጥሪ 2006 ዓ.ም.
- ሲምፖዝየም ዝካየደሎም ዕለታት፡- ካብ ለካቲት 7-9/2006 ዓ.ም
- ኩሎም መፅናዕታዊ ፅሑፋት ብቋንቋ ትግርኛ ይዳለዉን ይቐርቡን
- ፅሑፋት ዝቐርቡሉ ኣድራሻ ፡-
- ዋና ቤት ፅሕፈት ማሕበር ባህሊ ትግራይ (ማባት)
- መቐለ ፣ ከባብያዊ ምምሕዳር ቀዳማይ ወያነ
- (ኣብ መንጎ ኣደባባይን ሓውዜንን ዘስላሴን) ፊት ንፊት ሆቴል መነን
- ቐፅሪ ሳንዱቕ ፖስታ -791
- ፋክስ - 034-440-74-01
- ስልክታት ቐፅሪ - 034-440-73-08/034-441-78-19
- ሞባይል-0914-70-06-38/0914-70-21-55/0914-78-62-78

Email - mwberhanu55@yahoo.com /mogesshmuye@gmail.com

Website - www.bahlitigrai.com

ንዕብዮት ባህልናን ቋንቋታትናን ኩላትና እጃምና ነወፊ!!

ማሕበር ባህሊ ትግራይ